

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

Stefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.academia@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

AVIZUL CONSULTATIV AL SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific din cadrul Programului de Stat 20.80009.5107.11 ”Conservarea *ex-situ* de lungă durată a resurselor genetice vegetale în banca de gene cu utilizarea metodelor biologiei moleculare în testarea stării de sănătate a germoplasmei vegetale”, director de proiect: dr. GANEA Anatolie Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor, Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor, Universitatea de Stat din Moldova
pentru anul 2023, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților confidențiali (Adunarea Generală a Secției Nr.2 din 23 februarie 2024)

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului

Scopul, obiectivele și rezultatele preconizate au fost pe deplin atinse. Au fost evaluate mostre a resurselor genetice vegetale și evidențiate surse de productivitate și rezistență la factorii abiotice și biotice. Au fost create soiuri și hibrizi noi de tomate, linii de năut cu trăsături valoroase. În cadrul a 10 raioane au fost colectate circa 325 de soiuri autohtone de culturi agricole. A fost studiat și evidențiat potențialul de păstrare a semințelor de grâu comun, șerlai, susan, în, menționând prognoza termenilor păstrării germoplasmei în Banca de gene. Au fost efectuate cercetări privind completarea și monitorizarea sistemului informațional ReGen.

2. Diseminarea rezultatelor obținute

Rezultatele științifice obținute sunt diseminate în peste 40 lucrări științifice de valoare, dintre care 1 articol în revistă cu factor de impact, 6 în reviste din Registrul National, categoria B, articole în lucrările conferințelor științifice naționale și internaționale.

- publicații în reviste WoS cu factor de impact - 1;
- articole în alte reviste din străinătate recunoscute -1
- în reviste naționale de categoria B – 5 (dintre care 1 articol în tipar);
- în alte reviste naționale - 2
- articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare). - 11;
- articole în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională - 11
- teze în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) – 12.
- teze în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională – 8.

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare

- soi omologat și inclus în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova - 1;
- materiale la saloanele de inventică – 4 (4 medalii de aur; 5 diplome de participare; 4 rezumate în Materialele saloanelor de inventică.

Rezultatele științifice obținute au impact științific pozitiv în diverse domenii, în special pentru instituțiile deținătoare de colecții de germoplasmă vegetală. Rezultatele obținute vor sta la baza elaborărilor strategiilor de păstrarea *in situ* și *on farm* a resurselor genetice vegetale. A fost prognozată longevitatea semințelor în perioada păstrării lor în colecții *ex situ*. Studiul referitor la diagnosticul molecular al fitopatogenilor și genelor implicate în sinteza micotoxinelor va facilita activitatea de cercetare a interacțiunilor patogen-gază și controlului genetic al rezistenței plantelor la patogeni. Rezultatele științifice obținute au o valoare socio-economică semnificativă, fiind prezentate și apreciate la saloane de invenții.

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat.

A fost susținută o teză de doctor habilitat în științe biologice. Cercetătorii științifici tineri au participat activ la editarea articolelor și la diseminarea rezultatelor științifice. Cota tinerilor cercetători în proiect constituie 29,2 %.

Punctajul mediu acordat: 29,4

Concluzii și recomandări:

Scopul, obiectivele și rezultatele preconizate pentru anul 2023 au fost atinse. Rezultatele obținute sunt diseminate în lucrări științifice de valoare. Rezultatele științifice raportate au o valoare socio-economică foarte importantă.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Raport aprobat

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva Gudumac

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc